GuyAI
מבית GOOL בגרויות

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: קיץ תשפ"ב, 2022
מספר השאלון: 011231
קובץ: תשובות סופיות

עברית: לשון

שאלון מותאם

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים.
ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק א – שם המספר – 20 נקודות
פרק ב – תחביר / פרק ג – מערכת הצורות – יש לבחור באחד הפרקים – 80 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (עמ' 11–12).
ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לקרוא את הטקסטים שבעמודים 4–10 ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.
2. יש להקפיד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.
שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

תשובות סופיות

פרק א: חובה – שם המספר (20 נקודות)

שאלה 1

- שֶׁבַע עובדות
- חֲמִשִּׁים וְאַרְבַּע מעלות
- כִּשְׁלוֹשִׁים וַחֲמִשָּׁה אֶלֶף בני אדם
- פי חֲמִשָּׁה
- שנת אַלְפַּיִם עֶשְׂרִים וְאַחַת
- בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר בנובמבר
- ועידת האקלים הָעֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ
- שְׁלוֹשׁ הוועידות
- אַחַד הפתרונות
- במקום הַחֲמִשִּׁים וּשְׁנַיִם

פרק ב: תחביר (80 נקודות)

שאלה 2

א. (1) משפט I: מורכב. משפט II: מאוחה (איחוי / מחובר).

(2)

I. [אף כי כולם מסכימים [שחייבים לצמצם את פליטת גזי החממה],] האמצעים להשגת מטרה זו שנויים במחלוקת.

– [אף כי כולם מסכימים שחייבים לצמצם את פליטת גזי החממה] – פסוקית (תיאור) ויתור.

– [שחייבים לצמצם את פליטת גזי החממה] – פסוקית מושא (בתוך פסוקית הוויתור).

II. [גזי החממה יישארו באטמוספרה אלפי שנים,]איבר א' [לכן משבר האקלים לא ייפתר במהרה.]איבר ב'

ב. משפט מורכב: הטמפרטורה בעולם ירדה בכחצי מעלה מפני שהר הגעש פינטובו שבפיליפינים התפרץ.
או משפט מאוחה: הר הגעש פינטובו שבפיליפינים התפרץ, לכן הטמפרטורה בעולם ירדה בכחצי מעלה.

שאלה 3

א. I. בתחילתו של ספר המדע הבדיוני מאת קים סטנלי רובינסון מסופר [כי גל חום קטלני מכה בהודו.] – פסוקית נושא.
II. הטענה [כי הפתרון למשבר האקלים הוא הנדסת אקלים] נתונה במחלוקת בין החוקרים. – פסוקית לוואי.
III. השימוש בטכנולוגיה של הנדסת אקלים יהיה מוגבל [כי נדרשת הסכמה בין־לאומית לכך.] – פסוקית (תיאור) סיבה.

ב. עקב השימוש – תיאור (סיבה); בהנדסת – לוואי; אקלים – לוואי; עלולות להיגרם – נשוא מורחב; תופעות – נושא; לוואי – לוואי; קשות – לוואי.

שאלה 4

א. (1) משפט I: מורכב. משפט II: מאוחה (איחוי / מחובר).
(2) אם הקהילה הבין־לאומית תטפל בגורמים להרס הסביבה, המזהמים הגדולים ישלמו את המחיר הכלכלי ולא גורמים אחרים.

ב. משפט 1: 450 אלף עצים יישתלו בערי ישראל (במסגרת תוכנית חדשה של הממשלה).
משפט 2: העצים יפתרו את בעיית המחסור החמור ב"ריאות ירוקות" בערים.
משפט 3: העצים הם חלק מן התשתית העירונית.
(משפטים קבילים אחרים: העצים תורמים להפחתת זיהום האוויר בערים. / העצים חיוניים להפחתת זיהום האוויר בערים.)

שאלה 5

א. (1)
I. משבר האקלים הוא איום (קיומי).
II. אירועי האקלים נעשו קיצוניים (יותר) בשנים האחרונות.
III. נעשה הכול עבור כדור הארץ.
IV. אדישות אינה מדיניות.
(2) המשפט היוצא דופן: III; סוגו: נשוא פועלי.
(3) משבר האקלים הוא איום קיומי מפני שאירועי האקלים נעשו קיצוניים יותר בשנים האחרונות.

ב. (1) משפט I.
(2) הנשוא המורחב "הולכות וגוברות" מציין **תהליך** – התגברות הדרגתית ומתמשכת של הקריאות (התחזקות, התעצמות לאורך זמן).

ג. (1) התערבות זו תגרום כנראה למשבר חמור יותר מן המשבר הנוכחי.
(2) ההסגר מביע את עמדת הכותב: **חוסר ודאות / ספק / הסתייגות** – הכותב מעריך שההתערבות תגרום למשבר חמור יותר, אך אינו בטוח בכך.

שאלה 6

א. (1)+(2)

I. הטיפול במשבר האקלים מתמקד בתסמינים ולא במחלה. – מושא כולל.

II. אנחנו יכולים להפחית (את פליטת גזי החממה) או להנדס (את האקלים). – נשוא (מורחב) כולל.

III. חשוב שהאנושות תמצא פתרונות שימנעו פגיעה לא רק בסביבה אלא גם ביחסים (בין מדינות). – לוואי כולל.

(3) משפט I: ניגוד. משפט II: ברירה. משפט III: הוספה (ריבוי).

ב. הטיפול במשבר האקלים לא מתמקד במחלה אלא בתסמינים.

(או: הטיפול במשבר האקלים אינו מתמקד במחלה אלא בתסמינים.)

פרק ג: מערכת הצורות (80 נקודות)

שאלה 7

הפועל	השורש	הבניין
מוּבָן	ב-ו-ן (ב-י-ן)	הופעל
מְנַסִּים	נ-ס-י/ה	פיעל
לְמַזְעֵר	מ-ז-ע-ר	פיעל
לָבוֹא	ב-ו-א	פעל (קל)
חוֹשְׁשִׁים	ח-ש-ש	פעל (קל)
תוֹבִיל	י-ב-ל	הפעיל
יָמִיט	מ-ו-ט	הפעיל
נִזְדַּקֵּק	ז-ק-ק	התפעל

שאלה 8

א.

שורש ומשקל – משקלי הבינוני	שורש ומשקל – משקלים אחרים	בסיס וצורן גזירה סופי
מבוקרת – בניין פועל (פּוּעל); כרוכות – בניין פעל (קל)	נדיר	עוצמתי, עולמיים, ראשון

ב. (1) המילה המוקפת: צְרִיכָה במשפט I ("האנושות צריכה"). צורן הנטייה ָה מציין **נקבה** (יחידה).
(2) צְרִיכָה בצירוף II ("תרבות הצריכה"): המשקל – קְטִילָה; משמעות המשקל – שם פעולה (של בניין פעל / קל).

ג. (1) שני הצורנים יוצרים **שם תואר** (משמעות של תכונה, ייחוס).
(2) חַמְצָנִי – הצורן ִי (חַמְצָן + ִי).
קוֹלָנִי – הצורן ָנִי (קוֹל + ָנִי).

שאלה 9

א. סַכָּנוֹת – פיעל; הִתְעָרְבוּת – התפעל; פְּלִיטַת – פעל (קל); הִוָּצְרוּת – נפעל; הוֹצָאָה – הפעיל; סְכָסוּכִים – פיעל; הֶסְכֵּמִים – הפעיל.

ב. משפט I: המזהמים – שם עצם; משלמים – פועל.
משפט II: המזהמות – שם תואר.

ג. מַדְּעָן.

שאלה 10

א. מדוח מקיף **שהתפרסם** (או: **שפורסם**) ב־2022; עשויים **להשתנות**; שלא **נותר** עוד זמן רב; ורק אם נפעל עכשיו ומייד, **נוכל** להקטין; מציינים כי **צפויות** תופעות; כותבי הדוח **מוסיפים** ומזהירים; קורא לנו **להתעורר**.

ב. את **ההרגלים** של ישראלים; התבסס על **צפיות** (או: **תצפיות**) רבות **בהתנהגות** של האזרחים; גם **השפעת** מגפת הקורונה; באזורי **מגורים**; באזורי **תעשייה**; לצמצום **תופעה** זו; וכן **הוספת** (או: **תוספת**) פחי אשפה.

שאלה 11

א.

השם	השורש	השם שאינו נוטה באותו המשקל
מָתוֹק	מ-ת-ק	מָרוֹם
נָכוֹן	כ-ו-ן	גָּאוֹן
קַנַּאי	ק-נ-א	פְּנַאי

ב. תְּפוּסָה (ת-פ-ס).

ג. מִשְׂחָה (מ-ש-ח).

ד. תְּרוּמָה (ר-ו-ם).

ה. I. סוג הצורן: **גזירה**. משמעות הצורן: אדם העוסק בפעילות מסוימת (בעל עיסוק / פעיל בתחום).
II. סוג הצורן: **נטייה**. משמעות הצורן: קניין / שייכות בגוף שלישי רבות (נסתרות) – "הסביבה שלהן".

כל הבגרויות בלשון עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/lashon